

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Сумський державний університет
Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки та
менеджменту

Економічні проблеми сталого розвитку

Economical Problems of Sustainable Development

Матеріали

Міжнародної науково-практичної конференції студентів та
молодих вчених імені професора Балацького О. Ф.
(Україна, Суми, 4 – 5 грудня 2021 р.)

Суми
Сумський державний університет
2021

Міжнародна науково-практична конференція студентів та молодих вчених імені професора
Балацького О. Ф. «Економічні проблеми сталого розвитку», Суми, 4 – 5 грудня 2021 р.

УДК [330.34+330.336](063)
Е45

*Рекомендовано вченою радою
Сумського державного університету
(протокол № 4 від 16 грудня 2021 р.)*

Е45 Економічні проблеми сталого розвитку: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції студентів та молодих вчених імені професора Балацького О. Ф. «Економічні проблеми сталого розвитку» / за заг. ред.: Т. А. Васильєвої, І. В. Тютюнник – Суми: Сумський державний університет, 2021. – 280 с.

До збірника ввійшли матеріали щорічної науково-практичної конференції «Економічні проблеми сталого розвитку» імені проф. О.Ф. Балацького, в яких наведені результати наукових досліджень, виконаних молодими вченими та студентами різних країн із наукових напрямів, пов'язаних з економічними, управлінськими проблемами сталого розвитку в різних сферах актуальних наукових досліджень та практичній діяльності інститутів і сучасних організацій.

Для науковців, викладачів вищих навчальних закладів, студентів, аспірантів, докторантів та всіх, хто цікавиться науково-практичними проблемами сучасної економіки й теорії управління.

The collection consists of materials from annual International scientific-practical conference "Economic Problems of Sustainable Development". The abstracts represent the results of scientific research applied in different countries in different spheres corresponded to the economic and managerial problems of sustainable development of actual activities of the institutions and modern organizations.

The conference is intended for academic scholars, scientists, representatives of HEIs, students, Ph. D. students, Post-Docs and all who is interested in scientific and practical problems of modern economics and management.

УДК [330.34+330.336](063)

© Колектив авторів, 2021
© Сумський державний університет, 2021

<i>Гютюник І. В., Шахова В. Д.</i>	Роль фінансових посередників у функціонуванні тіньового сектору економіки.....	221
<i>Клиба А. Р., Клименко Л. М.</i>	Marketing business processes management for SME....	223
<i>Кубак І. Т., Ковальова Є. М.</i>	Роль фінансових посередників у функціонуванні тіньового сектору економіки.....	229
<i>Рубанов П. М., Тесля Н. А., Самойлікова А. В., Чухно Р. Ю.</i>	Роль фінансової грамотності та інших факторів у розвитку фінансової інклюзії і fintech-інновацій.....	231
<i>Рубанов П. М., Ляшко О. В.</i>	Комплексна оцінка фінансового стану підприємства як драйвер його сталого розвитку.....	235
<i>Захаркіна Л. С. Новіков В. М.</i>	Порівняльна характеристика фондів венчурного капіталу і фондів прямих інвестицій.....	238
<i>Захаркіна Л. С. Охрімчук Є. І.</i>	Аналіз сучасних науково-методичних підходів до управління вартістю бізнесу.....	240
<i>Захаркіна Л. С. Чухно Р. Ю.</i>	Короткий огляд рішень інтернету речей для скорочення витрат сільського господарства в українських реаліях.....	244
<i>Захаркіна Л. С. Чухно Р. Ю.</i>	Міжнародні грантові проекти як інструмент сприяння розвитку місцевих громад.....	246
<i>Гляшенко К. В., Півець Вл.</i>	Економічні аспекти досягнення енергоефективності в контексті сталого розвитку: досвід країн ЄС.....	249
<i>Стороженко Н. О., Антонюк Н. А.</i>	Аналіз сучасного стану та тенденцій фінансової децентралізації в Україні.....	252
<i>Рябушка Л. Б. Пантюшенко Е. І.</i>	Діяльність банків на ринку фінансових послуг.....	254
<i>Антонюк Н. А., Мальцева А. С., Шалда А. А., Шаповал О. Б.</i>	Аналіз інвестиційного потенціалу України в сучасних економічних реаліях.....	257
<i>Рябушка Л. Б., Павленко І. М.</i>	Роль фіскальних ризиків у регулюванні показників бюджету.....	261
<i>Касьяненко І. В. Бондаренко А. І.</i>	Сучасний стан та розвиток інтернет-банкінгу в Україні.....	263
<i>Самойлікова А. В., Курбатова М. В.</i>	Аналіз ефективності управління грошовими потокami та напрями їх оптимізації.....	266
<i>Боронос В. Г., Жук А. О.</i>	Іноземні інвестиції та їх роль у відтворальному процесі в Україні.....	269
<i>Боронос В. Г., Клюс К. В.</i>	Фінансові посередники на інвестиційному ринку Україні.....	271
<i>Гляшенко І. О.,</i>	Використання електронного цифрового підпису та його можливостей у процесі практичної підготовки студентів.....	274

РОЛЬ ГРОШОВО-КРЕДИТНОЇ ПОЛІТИКИ В ЕКОНОМІЧНОМУ ЗРОСТАННІ ЕКОНОМІКИ

Кубах Тетяна Григорівна

к.е.н., доцент

Сумський державний університет, м. Суми

Ковальова Євгенія Миколаївна

студент

Сумський державний університет, м. Суми

Грошово-кредитна політика держави відіграє значну роль для суспільства через свій вплив на всі сфери економіки країни. Від того наскільки ефективно відбувається реалізація грошово-кредитної політики і залежить економічне зростання держави. На сьогоднішній день тема не втратила свою актуальність через вплетення грошово-кредитних відносин у суспільне життя населення. Забезпечення сталості національної грошової одиниці, зниження інфляції, стабільність цін, належне виконання функцій банківською системою та підтримання фінансової стабільності формують основу економічного розвитку.

Відповідно до закону України «Про Національний банк України» грошово-кредитна політика (monetary policy) - це комплекс заходів у сфері грошового обігу та кредиту, спрямованих на забезпечення стабільності грошової одиниці України шляхом використання визначених законом засобів і методів.

Головним об'єктом грошово-кредитного регулювання з боку національного банку є наявна готівкова та безготівкова маса в економіці.

Головним суб'єктом грошово-кредитної політики є Національний банк України. Крім нього, у виробленні грошово-кредитної політики беруть участь інші органи державного регулювання економіки – профільні міністерства, безпосередньо уряд, Верховна Рада.

Стан основних макроекономічних показників відображають цілі грошово-кредитної політики. Здійснення державою запланованої грошово-кредитної політики передбачає поділ на стратегічні, проміжні та тактичні цілі.

Стратегічні цілі грошово-кредитної політики підпорядковані загальним стратегічним цілям соціально-економічної політики держави: стабілізації сукупного обсягу виробництва, зайнятості та рівня цін.

Тактичні цілі грошово-кредитної політики характеризуються короткостроковістю, здійснення оперативних заходів виключно центральним банком, багатоаспектністю та єдністю, метою є забезпечення внутрішньої стабільності грошей, тобто оптимальної рівноваги між попитом і пропозицією грошей.

Проміжні цілі виявляються у змінах економічних процесів для досягнення стратегічних цілей. Характерною особливістю проміжних цілей є те, що вони встановлюються на тривалі часові інтервали, протягом яких можуть бути реалізовані.

Також, грошово-кредитну політику розділяють за такими видами:

– стимулююча – вона проводиться в період спаду, її метою є стимулювати зростання ділової активності в цілях боротьби з безробіттям. Вона полягає в проведенні центральним банком заходів зі збільшення пропозиції грошей. Її інструментами є зниження норми резервних вимог, зниження облікової ставки відсотка, покупка центральним банком державних цінних паперів.

– стримуюча – проводиться в період буму і спрямована на зниження ділової активності в цілях боротьби з інфляцією. Метою даної політики є використання центральним банком заходів щодо зменшення пропозиції грошей. До них належить підвищення норми резервних вимог, підвищення облікової ставки відсотка та продаж центральним банком державних цінних паперів.

Також, крім цілей виділяють інструменти грошово-кредитної політики – це заходи та дії центрального банку спрямовані на досягнення мети. Інструменти монетарної політики мають короткостроковий характер і використовуються здебільшого країнами, що розвиваються. Національний банк України проводить грошово-кредитну політику шляхом застосування ряду інструментів серед яких найбільшої популярності набули - нормування обсягу обов'язкових резервів, регулювання процентних ставок, рефінансування, валютні інтервенції, операції з цінними паперами.

Визначення та регулювання норм обов'язкових резервів для банків її в сенс в тому, що мінімальні резервні вимоги визначають обсяг грошей, які комерційний банк обов'язково має зберігати у власному резерві. В залежності від встановленого обсягу, банк не має права використовувати дану суму для кредитування своїх клієнтів. Даний інструмент демонструє суттєвий вплив на ринок та може виявитися досить непередбачуваним, оскільки збільшення/зменшення відсотку обов'язкового мінімального резерву збільшує/зменшує обсяг усіх вільних коштів в обігу.

Процентна політика полягає у встановленні та регулюванні основних процентних ставок: облікової ставки, рефінансування, ставок за кредитами овернайт, за депозитами овернайт. Дані ставки відображають орієнтири щодо вартості розміщених та залучених грошових коштів для суб'єктів грошово-кредитного ринку.;

Рефінансування банків порядок рефінансування здійснюється на основі ставки рефінансування, яка показує величину зобов'язання повернення коштів за використання кредиту комерційним банком – центральному банку. Кредитування здійснюється на визначений термін і має на меті збільшення або скорочення коштів в обігу шляхом стимулювання комерційних банків до залучення позик. В

Валютні інтервенції (купівля-продаж валютних цінностей на валютних ринках) – сприяють досягненню цінової стабільності та накопиченню міжнародних резервів.

Операції з цінними паперами (крім цінних паперів, що підтверджують корпоративні права), у тому числі з казначейськими зобов'язаннями, на відкритому ринку центральний банк має можливість контролювати пропозицію грошей шляхом регулювання ринку цінних паперів. Якщо прослідковується перенасичення грошових коштів в обігу, він починає активно пропонувати державні цінні папери комерційним банкам та населенню, пропозиція державних цінних паперів збільшується, їх ринкова ціна падає, процентні ставки по ним ростуть, і, відповідно, зростає їх "привабливість" для покупців. Населення і банки починають скуповувати урядові цінні папери, і в результаті, це призводить до скорочення банківських резервів, зменшення пропозиції грошей.

Якщо на грошовому ринку навпаки спостерігається нестача грошової маси центральний банк проводить політику, спрямовану на поширення грошової пропозиції, скуповуючи цінні папери тим самим збільшує попит на них. В результаті їх ринкова ціна зростає, а процентна ставка по ним падає, що робить казначейські цінні папери «непривабливими» для їх власників. Населення і банки починають активно продавати державні цінні папери. В кінцевому рахунку це призводить до збільшення банківських резервів і до збільшення грошової пропозиції.

Отже, грошово-кредитна політика відіграє значну роль, як механізм з забезпечення платоспроможності суб'єктів економіки. Щоб досягти своїх кінцевих цілей, а саме стабільність грошової одиниці, зайнятість населення, зниження інфляції та зростання ВВП регулятору треба обрати ефективний інструмент та режим проведення монетарної політики.

Список використаних джерел

1. Андрейків Т. Я. Особливості та основні напрями вдосконалення грошово-кредитної політики в Україні. Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики. 2014. Вип. 1. С. 228-235.
2. Гудзовата О. О. Напрями та інструменти забезпечення збалансованості грошової маси в контексті реалізації ефективної грошово-кредитної політики в Україні // Інтелект-XXI. № 4, 2018. С. 53-57.